

Podlega zwrotowi do działu
szyfrowego w ciągu 48 godzin

~~XXXXXXXXXX~~ JAWNE

dnia 08.08.2011

podpis

782

TAJNE

xxx ~~Special use encryption~~ xxx
Czynienie odpisów wzbronione

Egz. Nr

SZYFROGRAM Nr0-1637/III

z Moskwy nadany 19.08.91 g.18.20 przyjęty

Wpłynął do działu szyfrowego 19.08.91 g.21.20

Natychmiast

G.Kostrzewa-Zorbas

1. Dotychczasowe fakty towarzyszące wprowadzeniu stanu nadzwyczajnego przez Państwowy Komitet do spraw Sytuacji Nadzwyczajnej w ZSRR świadczą o tym, że mamy do czynienia prawdopodobnie z przewrotem wojskowym (puczem), którego dokonały konserwatywne siły kompleksu wojskowo-przemysłowego. We wszystkich dotychczas wydanych oświadczeniach i odezwach Komitetu akcentuje się głównie zachować jedność ZSRR, chęć rozbrojenia pozakonstytucyjnych organizacji wojskowych. Charakterystyczną cechą tych dokumentów jest ich populizm (obniżenie cen artykułów dla dzieci, podwyżkę płac w ciągu 2 tygodni, przydział po 0,15 ha ziemi dla chętnych, obietnica pomocy socjalnej i załatwienie spraw mieszkaniowych).

./.

za zgodność z oryginałem

data 09.08.2011 podpis

19.08.91 g.21.50

egz. N 1

287

Podlega zwrotowi do działu
szyfrowego w ciągu 48 godzin

T A J N E
Specjalnego znaczenia
Czynienie odpisów wzbronione

Egz. Nr

S Z Y F R O G R A M Nr 0-1637/III/2

z nadany przyjęty

Wpłynął do działu szyfrowego

2. Wśród aspektów wojskowych zwraca uwagę późne wejście wojska do akcji, co wskazuje, iż tylko najwyższe dowództwo było włączone do planów. Zachowanie jednostek nie było, jak dotąd, jednolite. Z własnych obserwacji znane są nam 2 przypadki zawrócenia kolumn pancernych przez ludność cywilną. Na ulice wprowadzono jednostki wojskowe, OMON-u, brak oddziałów milicji. Żołnierze pozostają w samochodach i autobusach.

3. Nadal brak wiadomości o losie Gorbaczowa.

4. Jelcyn wyraźnie opowiedział się za nim i przeciwko Komitetowi. Zapowiedział wydanie dekretu anulującego jego działalność i decyzje. Wezwał ludność do strajku powszechnego, a wojskowych do niepodporządkowania się rozkazom kierownictwa Komitetu. Podczas nadzwyczajnego posiedzenia RN Rosji wystosowano apel o natychmiastowy strajk generalny i zdecydowano, iż jej członkowie rozjadą się w teren dla jego zorganizowania.

5. Nastroje wśród społeczeństwa są pełne z troskania i niepokoju. Wyraźne są obawy co do groźby wybuchu wojny domowej. Brak większego zainteresowania losem Gorbaczowa. Na Placu Maneżowym przebywa stale ok. kilkaset tysięcy demonstrantów, którzy żądają m.in. oddania członków Komitetu pod sąd. Ludność wznosi samorzutnie barykady w okolicach siedziby RN Rosji.

6. Odnotowujemy szybką i efektywną współpracę z placówkami Węgier i Czecho-Słowacji. W CD ocenia się, że najbliższe 2-3 dni przyniosą elementy pozwalające na bardziej precyzyjną ocenę wydarzeń i prognozę ich rozwoju.

za zgodność z oryginałem

(-) Nierubiec

data 08.08.2011 podpis

Wych. Nr

Odbito w "....." egz.

Rozszyfrowano

egz. N 1

egz. N 2

Rozszyfrował

egz. N 3

podpis